

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Гроші та кредит

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 Міжнародні відносини

(шифр і назва)

спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

(шифр і назва)

освітня програма Міжнародна електронна комерція

(шифр і назва)

спеціалізація

(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова

(обов'язкова / за вибором)

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2022/ 2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету
(інституту, центру)

«30 серпня» 2022 року, протокол №1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: (вказати авторів, їхні наукові ступені, вчені звання та посади)

Жихор Олена Борисівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

Протокол від “29” серпня 2022 року №1

Завідувач кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

(підпис)

Данько Н.І.

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
(керівником проектної групи) Міжнародна електронна комерція
назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми
(керівник проектної групи) Міжнародна електронна комерція

(підпис)

Страпчук С.І.

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією
факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “29” серпня 2022 року №1

Голова науково-методичної комісії

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Гроші та кредит” складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародна електронна комерція» підготовки бакалавра за спеціальністю 292 – «Міжнародні економічні відносини».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою дисципліни є: формування знань з теорії грошей і кредиту, засвоєння закономірностей механізму функціонування грошового ринку як теоретичної основи державної монетарної політики, розвитку банківської справи та міжнародної співпраці.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП.

1.2. Основним завданням вивчення дисципліни “Гроші та кредит” є:

- **формування наступних загальних компетентностей:**

ЗК 2 – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3 – Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 7 – Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

- **формування наступних фахових компетентностей:**

СК 08 – Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв’язків між суб’єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти (слухачі) знатимуть основні положення теорії грошей і кредиту, зокрема сутність та функції грошей, теорію грошей, грошовий оборот і грошову масу, грошовий ринок, грошові системи, інфляцію, грошові реформи, валютний ринок та валютні системи.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
обов’язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-
Семестр	
2-й	-
Лекції	
32 год.	-
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
72 год.	-
Індивідуальне завдання	
-	-

1.5. Заплановані результати навчання

Програмні результати навчання:

РН 2 – Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

РН 9 – Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

РН 14 – Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. СУТНІСТЬ, ФУНКЦІЇ ТА ФОРМИ ГРОШЕЙ. ТЕОРІЯ ГРОШЕЙ.

- Походження та еволюція грошей: раціоналістична та еволюційна концепції виникнення грошей
- Сутність та форми грошей
- Функції грошей. Економічні та якісні властивості грошей
- Металева і номіналістична теорії грошей
- Класична кількісна теорія грошей
- Неокласична кількісна теорія грошей
- Кейнсіанський напрям
- Сучасний монетаризм
- Кейнсіансько-неокласичний синтез

Тема 2. ГРОШОВИЙ ОБОРОТ І ГРОШОВА МАСА. ГРОШОВИЙ РИНОК.

- Сутність грошового обороту на макро- і мікрорівнях економіки
- Форми грошового обороту
- Грошова маса і її вимірювання
- Швидкість обігу грошей та фактори, які на неї впливають. Механізми поповнення грошей в обігу
- Сутність та структура грошового ринку
- Попит та пропозиція на грошовому ринку
- Заощадження та інвестиції в механізмі грошового ринку

Тема 3. ГРОШОВІ СИСТЕМИ. ІНФЛЯЦІЯ ТА СТАБІЛІЗАЦІЯ ГРОШОВОГО ОБІГУ.

- Сутність грошової системи та її основні елементи
- Основні типи грошових систем та їх еволюція
- Створення грошової системи України
- Сутність інфляції та її основні форми
- Соціально-економічні наслідки інфляції
- Антиінфляційна політика

Тема 4. ГРОШОВІ РЕФОРМИ ТА ЇХ ВИДИ. ВАЛЮТНИЙ РИНОК.

- Сутність та види грошових реформ
- Методи врегулювання грошового обороту
- Грошова реформа незалежної України
- Поняття валюти та визначення валютного курсу
- Валютний ринок та його функціонування
- Валютне регулювання

Тема 5. ВАЛЮТНІ СИСТЕМИ. РОЛЬ ГРОШЕЙ В ЕКОНОМІЦІ.

- Сутність та види валютних систем
- Етапи розвитку світової валютної системи
- Європейська валютна система
- Економічна роль грошей
- Кількісний і якісний аспекти ролі грошей
- Еволюція ролі грошей в економіці України
- Моделі впливу пропозиції грошей на економіку в короткостроковому періоді
- Значення впливу пропозиції грошей на економіку в довгостроковому періоді

Тема 6. СУТНІСТЬ І ФУНКЦІЇ КРЕДИТУ. ФОРМИ ТА ВИДИ КРЕДИТУ.

- Сутність та необхідність кредиту
- Функції кредиту
- Теорії кредиту
- Характеристика форм та видів кредиту
- Кредитна система та її структура

Тема 7. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЦЕНТА. ФІНАНСОВЕ ПОСЕРЕДНИЦТВО ГРОШОВОГО РИНКУ.

- Економічна сутність процента та його функції
- Методичні основи нарахування процентів
- Сутність, призначення та види фінансового посередництва
- Банки як провідні суб'єкти фінансового посередництва
- Небанківські фінансово-кредитні установи

Тема 8. КОМЕРЦІЙНІ БАНКИ. НЕБАНКІВСЬКІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ ІНСТИТУТИ.

- Поняття, призначення та класифікація комерційних банків
- Походження та розвиток комерційних банків
- Пасивні та активні операції комерційних банків
- Фінансові послуги комерційних банків
- Страхові компанії та пенсійні фонди
- Інвестиційні фонди та інвестиційні компанії
- Кредитні спілки та ломбарди

Тема 9. ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК. МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА ТА ЇЇ ІНСТРУМЕНТИ.

- Призначення, статус та основи організації центрального банку
- Основні напрями діяльності центрального банку
- Походження та розвиток центральних банків
- Становлення центрального банку в Україні та його діяльність
- Сутність грошово-кредитної політики
- Інструменти монетарної політики держави

Тема 10. ФІНАНСОВІ КРИЗИ І ЇХ ВПЛИВ. МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ УСТАНОВИ ТА ЇХ СПІВРОБІТНИЦТВО З УКРАЇНОЮ.

- Фінансова криза. Причини та наслідки
- Світові фінансові кризи
- Фінансова криза в Україні 1998 року, 2008 року, 2014 року, 2020 року
- Сучасна система міжнародних валютно-кредитних організацій
- Міжнародний валютний фонд і його діяльність в Україні
- Світовий банк
- Регіональні міжнародні кредитно-фінансові інституції

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах				Обсяг у годинах			
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Тема 1. СУТНІСТЬ, ФУНКЦІЇ ТА ФОРМИ ГРОШЕЙ. ТЕОРІЯ ГРОШЕЙ.	12	3	1	8	-	-	-	-
Тема 2. ГРОШОВИЙ ОБОРОТ І ГРОШОВА МАСА. ГРОШОВИЙ РИНОК.	12	3	1	8	-	-	-	-
Тема 3. ГРОШОВІ СИСТЕМИ. ІНФЛЯЦІЯ ТА СТАБІЛІЗАЦІЯ ГРОШОВОГО ОБІГУ.	11	3	1	7	-	-	-	-
Тема 4. ГРОШОВІ РЕФОРМИ ТА ЇХ ВИДИ. ВАЛЮТНИЙ РИНОК.	11	3	1	7	-	-	-	-
Тема 5. ВАЛЮТНІ СИСТЕМИ. РОЛЬ ГРОШЕЙ В ЕКОНОМІЦІ.	12	3	2	7	-	-	-	-
Тема 6. СУТНІСТЬ І ФУНКЦІЇ КРЕДИТУ. ФОРМИ ТА ВИДИ КРЕДИТУ.	12	3	2	7	-	-	-	-
Тема 7. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЦЕНТА. ФІНАНСОВЕ ПОСЕРЕДНИЦТВО ГРОШОВОГО РИНКУ.	12	3	2	7	-	-	-	-
Тема 8. КОМЕРЦІЙНІ БАНКИ. НЕБАНКІВСЬКІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ ІНСТИТУТИ.	12	3	2	7	-	-	-	-
Тема 9. ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК. МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА ТА ЇХ ІНСТРУМЕНТИ.	13	4	2	7	-	-	-	-
Тема 10. ФІНАНСОВІ КРИЗИ І ЇХ ВПЛИВ. МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ УСТАНОВИ ТА ЇХ СПІВРОБІТНИЦТВО З УКРАЇНОЮ	13	4	2	7	-	-	-	-
Усього годин	120	32	16	72	-	-	-	-

4. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Назва теми	Кількість годин	
	Денна	Заочна
Тема 1. СУТНІСТЬ, ФУНКЦІЇ ТА ФОРМИ ГРОШЕЙ. ТЕОРІЯ ГРОШЕЙ.	1	-
Тема 2 ГРОШОВИЙ ОБОРОТ І ГРОШОВА МАСА. ГРОШОВИЙ РИНОК	1	-
Тема 3. ГРОШОВІ СИСТЕМИ. ІНФЛЯЦІЯ ТА СТАБІЛІЗАЦІЯ ГРОШОВОГО ОБІГУ.	1	-
Тема 4. ГРОШОВІ РЕФОРМИ ТА ЇХ ВИДИ. ВАЛЮТНИЙ РИНОК.	1	-
Тема 5. ВАЛЮТНІ СИСТЕМИ. РОЛЬ ГРОШЕЙ В ЕКОНОМІЦІ.	2	-
Тема 6. СУТНІСТЬ І ФУНКЦІЇ КРЕДИТУ. ФОРМИ ТА ВИДИ КРЕДИТУ.	2	-
Тема 7. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЦЕНТА. ФІНАНСОВЕ ПОСЕРЕДНИЦТВО ГРОШОВОГО РИНКУ.	2	-
Тема 8. КОМЕРЦІЙНІ БАНКИ. НЕБАНКІВСЬКІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ ІНСТИТУТИ.	2	-
Тема 9. ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК. МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА ТА ЇХ ІНСТРУМЕНТИ.	2	-
Тема 10. ФІНАНСОВІ КРИЗИ І ЇХ ВПЛИВ. МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ УСТАНОВИ ТА ЇХ СПІВРОБІТНИЦТВО З УКРАЇНОЮ.	2	-
Всього	16	-

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
	Очна форм.	Заоч форм.
<p>Контрольні запитання:</p> <p><i>Тема 1.</i></p> <p>СУТНІСТЬ, ФУНКЦІЇ ТА ФОРМИ ГРОШЕЙ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте сутність поняття «гроші». 2. У чому полягає сутність раціоналістичної концепції походження грошей? 3. У чому полягає сутність еволюційної концепції походження грошей? 4. Еволюція форм грошей. Причини та значення демонетизації золота. 5. Чим повноцінні гроші відрізняються від неповноцінних? 6. Чим характеризувалися товарні гроші? 7. Які ознаки мали металеві гроші? 8. У чому полягають особливості білонної монети? 9. Що таке кредитні гроші? 10. Чи існує ймовірність повернення використання золота в якості грошей? 11. Розкрийте функції грошей. 12. Способи визначення вартості грошей <p>ТЕОРІЯ ГРОШЕЙ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які існують підходи до вивчення проблем грошей? 2. В чому полягає сутність абстрактної теорії грошей? 3. Що таке прикладна теорія грошей? 4. Які положення обґрунтоває металева теорія грошей? 5. На чому ґрунтуються номіналістична теорія грошей? 6. У чому полягає сутність кількісної теорії грошей та її напрями? 7. У чому полягають основні постулати класичної кількісної теорії грошей? 8. Внесок Дж. М. Кейнса у розвиток кількісної теорії грошей. 9. У чому полягали принципові відмінності кейнсіанського підходу до вивчення монетарного механізму економічного регулювання від підходів представників класичної школи? 10. Які події в соціально-економічному житті Європи сприяли появи кейнсіанства і які – його послабленню? 11. У чому полягає відмінність підходів до економічного регулювання представників сучасного монетаризму від підходів кейнсіанців? 12. У чому полягає «грошове правило» М. Фрідмана. <p>Контрольні питання:</p> <p><i>Тема 2.</i></p> <p>ГРОШОВИЙ ОБОРОТ І ГРОШОВА МАСА.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна основа грошового обороту. 2. Структура грошового обороту за економічним змістом та формою платіжних засобів. 3. Роль грошового ринку та центрального банку у грошовому обороті. 4. Сектори грошового обороту та їх особливості. 5. Який із названих запасів грошей найповніше характеризує обсяг маси грошей в обороті: – готівка, що перебуває поза банками; – уся готівка, емітована центральним банком; – гроші, що перебувають на поточних рахунках у банках; – гроші, що перебувають у розпорядженні суб'єктів грошового обороту? 	8	-
	8	-

<p>6. Чому існують два підходи до виміру маси грошей – через грошову базу і через грошові агрегати?</p> <p>7. Чому в різних країнах застосовується свій набір грошових агрегатів і різне наповнення кожного з них?</p> <p>8. Чи можна вважати нормальними співвідношення грошових агрегатів М0 і М3 в Україні? Якщо ні, то чому і чим таке співвідношення спричинене?</p> <p>9. Який з українських грошових агрегатів виражає: – запас найліквідніших грошей; – запас грошей з усім спектром ліквідності, що фактично склався; – найвужчі гроші; – найширші гроші?</p> <p>10. Чи входить до агрегату М0 запас готівки в касах комерційних банків?</p> <p>11. Чи входить до агрегату М3 запас грошей, який зберігають комерційні банки на своїх коррахунках у центральному банку?</p> <p>12. Чи є зміна швидкості обігу грошей самостійним фактором впливу на ринкову кон'юнктуру чи це лише механічний наслідок зміни маси грошей, коли при збільшенні маси швидкість зменшується, а при зменшенні – збільшується?</p> <p>13. Коли зростання швидкості грошей можна розцінювати як позитивне явище, а коли – як негативне?</p> <p>ГРОШОВИЙ РИНОК.</p> <p>1. Що таке грошовий ринок?</p> <p>2. У чому полягає сутність, об'єкт та інструменти грошового ринку?</p> <p>3. Якою є структуризація грошового ринку?</p> <p>4. Назвіть канали грошового ринку.</p> <p>5. Охарактеризуйте поняття попиту на гроші.</p> <p>6. Перелічіть основні чинники попиту на гроші і поясніть їх.</p> <p>7. Розкрийте сутність пропозиції грошей.</p> <p>8. Які фактори впливають на пропозицію грошей?</p> <p>9. Яку роль відіграють заощадження та інвестиції на грошовому ринку?</p> <p>10. Чим пояснюється мінливість інвестицій як компонента сукупних витрат?</p> <p>11. Грошово-кредитна політика на грошовому ринку.</p>		
---	--	--

Контрольні питання:

7

-

Тема 3.

ГРОШОВІ СИСТЕМИ.

1. У чому полягає сутність, призначення та структура грошової системи?
2. Охарактеризуйте основні елементи грошової системи.
3. Якими є заходи регулювання безготівкового грошового обороту?
4. Назвіть заходи регулювання готівкового грошового обороту.
5. Якими є основні типи грошових систем залежно від форми існування грошей?
6. Охарактеризуйте еволюцію грошових систем.
7. Що таке відкриті і закриті грошові системи?
8. Назвіть етапи створення грошово-кредитної системи України.
9. Яким законом було заложено організаційно-правові основи створення грошової системи України?
10. Якими були особливості запровадження грошової одиниці гривні в Україні?

ІНФЛЯЦІЯ ТА СТАБІЛІЗАЦІЯ ГРОШОВОГО ОБІGU.

1. Дайте визначення сутності інфляції.

<p>2. Чи зростають ціни та всі товари і послуги в умовах інфляції?</p> <p>3. У чому різниця між дефляцією та дезінфляцією?</p> <p>4. Що таке стагфляція?</p> <p>5. Якими є форми прояву інфляції?</p> <p>6. Що таке внутрішні та зовнішні причини інфляції?</p> <p>7. За допомогою яких основних показників вимірюють інфляцію?</p> <p>8. Які види інфляції розрізняють залежно від рівня зростання цін?</p> <p>9. Що таке інфляція попиту та інфляція витрат?</p> <p>10. Назвіть соціальні наслідки інфляції</p> <p>11. У чому полягають економічні наслідки інфляції?</p> <p>12. Які є два підходи до управління економікою в умовах інфляції?</p> <p>13. Що таке антиінфляційна політика?</p> <p>14. В чому полягає сутність інфляційного таргетування?</p>		
<p>Тема 4. ГРОШОВІ РЕФОРМИ ТА ЇХ ВИДИ.</p> <p>Контрольні питання:</p> <p>1. У чому полягає сутність і мета грошової реформи?</p> <p>2. Які є види грошових реформ?</p> <p>3. Що таке повні та часткові грошові реформи?</p> <p>4. У чому полягає сутність конфіскаційних та неконфіскаційних грошових реформ?</p> <p>5. Яким чином проводять паралельні та одномовні грошові реформи?</p> <p>6. Назвіть методи врегулювання грошового обороту.</p> <p>7. Що таке реставрація та дефляція?</p> <p>8. У чому полягає різниця між нуліфікацією та деномінацією?</p> <p>9. Чим характеризується введення паралельних валют?</p> <p>10. Коли проводиться девальвація та ревальвація?</p> <p>11. У чому полягають особливості грошової реформи незалежної України?</p> <p>ВАЛЮТНИЙ РИНOK.</p> <p>1. Що таке валютні цінності?</p> <p>2. Що входить до складу національної валюти, іноземної валюти та банківських металів?</p> <p>3. Яким є підходи до визначення валюти?</p> <p>4. Які є види валюти залежно від емітента валютних коштів?</p> <p>5. Як поділяють валюти за ступенем конвертованості?</p> <p>6. Що таке валютний курс та які є його види?</p> <p>7. Назвіть чинники впливу на валютний курс.</p> <p>8. Які ви знаєте режими валютного курсу?</p> <p>9. Що таке валютні відносини?</p> <p>10. Дайте визначення валютного ринку та охарактеризуйте його суб'єктів.</p> <p>11. Які види операцій проводяться на валютному ринку?</p> <p>12. Що таке валютне регулювання?</p> <p>13. Охарактеризуйте інструменти валютного регулювання.</p>	7	-
<p>Тема 5. ВАЛЮТНІ СИСТЕМИ.</p> <p>Контрольні питання:</p> <p>1. У чому полягає сутність валютної системи та яому вона виникла?</p> <p>2. Дайте визначення сутності та охарактеризуйте елементи національної валютної системи.</p> <p>3. Дайте визначення сутності та охарактеризуйте елементи світової валютної системи.</p> <p>4. Дайте визначення сутності та охарактеризуйте елементи регіональної валютної системи.</p>	7	-

<p>5. Назвіть етапи розвитку світової валютної системи.</p> <p>6. Охарактеризуйте Паризьку валютну систему.</p> <p>7. У чому полягала сутність Генуезької валютної системи?</p> <p>8. Яким чином сформувалась Бреттон-Вудська валютна система?</p> <p>9. Якими були причини створення Ямайської валютної системи?</p> <p>10. Наведіть приклади регіональних валютних систем.</p> <p>11. Як відбувався розвиток Європейської валютної системи?</p> <p>РОЛЬ ГРОШЕЙ В ЕКОНОМІЦІ.</p> <p>1. У чому полягає економічна роль грошей?</p> <p>2. Якісний і кількісний аспект впливу грошей на економічні і соціальні процеси.</p> <p>3. Грошове середовище як фактор впливу на матеріальні інтереси та виробничу активність економічних суб'єктів.</p> <p>4. Що таке електронні гроші?</p> <p>5. Якими є етапи використання електронних грошей в Україні?</p> <p>6. Які нові правила використання електронних грошей були введені у 2020 році?</p> <p>7. У чому полягає сутність моделі AD-AS?</p> <p>8. Вплив кількісних параметрів грошей на економіку у короткостроковому періоді.</p> <p>9. Вплив кількісних параметрів грошей на економіку у довгостроковому періоді.</p> <p>10. Що таке «нейтральність» грошей?</p>		
<p>Контрольні питання:</p> <p>Тема 6.</p> <p>СУТНІСТЬ І ФУНКЦІЇ КРЕДИТУ.</p> <p>Контрольні питання:</p> <p>1. У чому полягає сутність кредиту?</p> <p>2. Якими є економічні передумови формування кредитних відносин?</p> <p>3. Назвіть причини і джерела кредиту.</p> <p>4. Суб'єкти та об'єкти кредиту.</p> <p>5. Якими є характерні ознаки кредитних відносин?</p> <p>6. Охарактеризуйте принципи кредитування</p> <p>7. У чому полягають функції кредиту?</p> <p>8. Як виникла натуралістична теорія кредиту?</p> <p>9. Якими основні постулати настуралістичної теорії кредиту?</p> <p>10. Як виникла капіталотворча теорія кредиту?</p> <p>11. Якими основні постулати капіталотворчої теорії кредиту?</p> <p>ФОРМИ ТА ВИДИ КРЕДИТУ.</p> <p>1. Які Ви знаєте форми кредиту?</p> <p>2. Які виділяють види кредиту?</p> <p>3. Що таке комерційний кредит?</p> <p>4. Яким чином функціонує споживчий кредит?</p> <p>5. Що таке лізинговий кредит?</p> <p>6. Де використовується іпотечний кредит?</p> <p>7. Чим характеризується державний кредит?</p> <p>8. Які є види банківських кредитів?</p> <p>9. Як надається міжнародний кредит?</p> <p>10. З чого формується кредитна система?</p>	7	-

<p>Контрольні питання:</p> <p>Тема 7.</p> <p>ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЦЕНТА.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У чому полягає сутність процента? 2. Які є види норми процента? 3. Охарактеризуйте макро- та мікроекономічні чинники впливу на норму процента? 4. Що є джерелом сплати позичкового процента? 5. Якими є функції процента? 6. Що таке декурсивний спосіб нарахування відсотків? 7. Що таке антисипативний спосіб нарахування відсотків? 8. Що таке прості та складні відсотки? 9. Що таке загальний та змішаний метод нарахування складних відсотків? 10. Що таке дисконтування та нарощення (компаундингування)? 11. У чому полягає сутність еквівалентних процентних ставок? 12. Як впливає інфляція на відсоткові ставки? 13. Що таке ануїтет та які є його види? <p>ФІНАНСОВЕ ПОСЕРЕДНИЦТВО ГРОШОВОГО РИНКУ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте визначення фінансового посередництва. 2. Якими є переваги фінансового посередництва? 3. Сутність та завдання фінансових посередників. 4. У чому полягають функції фінансових посередників? 5. Які проблеми макро- та мікрорівня вирішують фінансові посередники? 6. Які розрізняють види фінансових посередників? 7. У чому полягають спільні риси банківських і небанківських фінансових посередників? 8. У чому полягають відмінні риси банківських і небанківських фінансових посередників? 9. Що таке банк та які функції він виконує? 10. Які є види та функції небанківських фінансово-кредитних установ? 	7	-
<p>Контрольні питання:</p> <p>Тема 8.</p> <p>КОМЕРЦІЙНІ БАНКИ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що належить до банківських послуг? 2. Яку діяльність може здійснювати банк крім надання фінансових послуг? 3. Що забороняється здійснювати комерційним банкам в Україні? 4. Якими є організаційно-правові форми банків в Україні? 5. Яка існує класифікація комерційних банків? 6. Історія становлення комерційних банків. 7. Характеристика пасивних операцій комерційного банку. 8. Банківські ресурси та їх склад. 9. Характеристика активних операцій комерційного банку. 10. Які фінансові послуги може надавати комерційний банк? <p>НЕБАНКІВСЬКІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ ІНСТИТУТИ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке страхування та які є його види? 2. Охарактеризуйте функції страхування. 3. Яким є поділ страхових компаній та вимоги до їх статутного фонду? 4. Що таке недержавний пенсійний фонд та які є його види? 5. Хто такі вкладники та учасники недержавного пенсійного фонду? 	7	-

<p>6. На яких принципах здійснюється недержавне пенсійне забезпечення в Україні?</p> <p>7. Якими є обмеження інвестиційної діяльності з пенсійними активами недержавного пенсійного фонду в Україні?</p> <p>8. Що таке інвестиційний фонд та яким є його мінімальний розмір статутного капіталу?</p> <p>9. Які є види інвестиційних фондів в Україні?</p> <p>10. Як функціонує інвестиційна компанія?</p> <p>11. Які є вимоги щодо діяльності кредитної спілки?</p> <p>12. Які послуги надають ломбарди?</p>		
<p>Контрольні питання:</p>	7	-
<p><i>Тема 9.</i></p>		
<p>ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК.</p>		
<p>1. У чому полягає роль центрального банку в розвитку економіки?</p> <p>2. Якими є основні напрями діяльності центрального банку?</p> <p>3. Основні етапи становлення та розвитку центральних банків.</p> <p>4. Якими є структурні одиниці і підрозділи НБУ?</p> <p>5. Охарактеризуйте вимоги щодо складу Ради НБУ.</p> <p>6. Якими є повноваження Ради НБУ?</p> <p>7. Що входить у повноваження Голови НБУ?</p> <p>8. Які повноваження Правління НБУ?</p> <p>9. Які інформацію та викітерміни НБУ подає іншим органам державної влади?</p> <p>10. Визначте функції НБУ.</p> <p>11. У чому полягають пасивні операції НБУ?</p> <p>12. Що таке активні операції НБУ?</p>		
<p>13. З чого формується золотовалютний резерв та яке його призначення?</p> <p>МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА ТА ЇЇ ІНСТРУМЕНТИ.</p>		
<p>1. Що таке грошово-кредитна політика?</p> <p>2. Якою є головна мета, суб'єкти і об'єкти монетарної політики?</p> <p>3. Які є види грошово-кредитної політики за характером стратегічної мети?</p> <p>4. Що таке монетарний трансмісійний механізм?</p> <p>5. Адміністративні інструменти монетарної політики.</p> <p>6. Ринкові інструменти монетарної політики.</p> <p>7. Що відноситься до стратегічних цілей грошово-кредитної політики?</p> <p>8. Якими є проміжні цілі грошово-кредитної політики?</p> <p>9. Назвіть тактичні цілі грошово-кредитної політики.</p> <p>10. Що таке стимулююча та стримуюча монетарна політика?</p>		
<p>Контрольні питання:</p>	7	-
<p><i>Тема 10.</i></p>		
<p>ФІНАНСОВІ КРИЗИ І ЇХ ВПЛИВ. МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ УСТАНОВИ ТА ЇХ СПІВРОБІТНИЦТВО З УКРАЇНОЮ.</p>		
<p>Контрольні питання:</p>		
<p>1. Що таке фінансова криза?</p> <p>2. Яким чином проявляється фінансова криза?</p> <p>3. Назвіть причини фінансової кризи?</p> <p>4. Які є види фінансових криз?</p> <p>5. Охарактеризуйте світові фінансові кризи 19–21 ст.</p> <p>6. Яким був перебіг в Україні Азійської фінансової кризи 1998 року?</p> <p>7. Як вплинула на вітчизняну економіку фінансова криза 2008 року?</p> <p>8. Яким чином держава долала наслідки кризи в Україні 2014 року?</p> <p>9. Чим пояснюються світова фінансова криза 2020 року?</p>		
<p>Разом</p>	72	-

6.**ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ**

Індивідуальне завдання не передбачене навчальним планом.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначенім результатам навчання за ОПП відображено табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Гроші та кредит»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики/ форми оцінювання
РН 2	Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.	Репродуктивний. Проблемного навчання. Евристичний (частково-пошуковий). Дослідницький.	Проведення поточного контролю, фінальний контроль у вигляді контрольного заходу – підсумкового контролю.
РН 9	Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньою програмами, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем усфер міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.	Репродуктивний. Проблемного навчання. Евристичний (частково-пошуковий). Дослідницький.	Проведення поточного контролю, фінальний контроль у вигляді контрольного заходу – підсумкового контролю.
РН 14	Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.	Репродуктивний. Проблемного навчання. Евристичний (частково-пошуковий). Дослідницький.	Проведення поточного контролю, фінальний контроль у вигляді контрольного заходу – підсумкового контролю.

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активності здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (зпідготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних та практичних занять (групова дискусія);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань в ході самостійної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати розрахункові, ситуаційні та інші задачі;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних та хмарних технологій;
- контроль та оцінювання вмінь та навичок вирішувати кейсові проблемні завдання із розподілом ролей в командах.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення екзаменаційної роботи. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення певного блоку тем.

Структура екзаменаційної роботи:

- творче питання – 20 балів;
- тести – 20 балів (10 тестових завдань х 2,0 бали).

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму виконання екзаменаційної роботи (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну вірну відповідь).

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили здобувачам вищої освіти надається можливість скласти залікову роботу в тестовій формі (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Гроші та кредит».

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль. На практичному занятті студент може отримати від 1 до 6 балів за різні види завдань (табл. 8.1). Максимально студент може отримати 60 балів в ході лекційних та практичних занять.

Таблиця 8.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Тестування онлайн	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За кожною темою, де передбачено тестування, пропонується 10 тестових питань закритого типу та з декількома варіантами відповідей.	0,2
Робота над кейсами, задачами, індивідуальними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	2 1
Робота над проектними завданнями, ділові ігри тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав ефективну роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, виконав роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання напрактиці, обґрунтовував власну думку, проте припускається окремих несуттєвих помилок виставляється здобувачу вищої освіти, який недосяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	6-5 4-3 1-2
Творче завдання, підготовка короткого звіту (залік)	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній та письмовій презентації проєкту продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній та письмовій презентації проєкту продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій презентації проєкту продемонстрував недостатні знання основного програмного матеріалу, проте в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення	6-5 4-3 1-2

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

роботи студентів на практичних заняттях та самостійної роботи											Всього	Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	60	40	100	
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60	40	100	

Залік – 40 балів. Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченю дисципліни складає 100 балів.

Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	
70 – 89	добре	
50 – 69	задовільно	зараховано
1 – 49	незадовільно	не зараховано

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Жихор О.Б. Дистанційний курс «Гроші та кредит». URL: <https://dist.karazin.ua/>
2. Гроші та кредит : підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 892 с.
3. Іванчук Н.В. Гроші і кредит : навчальний посібник. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с.
4. Фінанси: курс для фінансистів. Підручник. / За ред. д.е.н., проф. Буряка П.Ю., д.е.н., проф. Жихор О.Б. К.: «Хай-Тек Прес», 2010. 528 с. (з грифом МОНУ)
5. Фінанси: курс для банкірів. Підручник. / За ред. Тридіда О.М., Жихор О.Б. К.: УБС НБУ, 2012. 507 с. (з грифом МОНУ)
6. Місцеві фінанси : підручник / авт. кол. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. О.Б. Жихор, д-ра екон. наук, проф. О.П. Кириленко. К. : УБС НБУ, 2015. 579 с.
7. Фінансово-економічна грамотність : підручник : [у2 частинах]. Ч. 1: Основи національної економіки, економіки регіонів та фінансової системи України/ заред. д-ра екон. наук, проф. О. Б. Жихор, д-реон. наук, проф. О.В. Димченко. Київ : Кондор, 2017. 1024 с.
8. Фінансово-економічна грамотність : підручник : [у 2 частинах]. Ч. 2 : Банківська система України, загальні поняття про облік, аудит та економічний аналіз в умовах ринкової економіки / за ред. д-ра екон. наук, проф. О.Б. Жихор. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2018. 440 с.

Допоміжна література

1. Фінансова безпека суб`єктів господарювання: підручник з грифом МОНУ / авт. кол.; за ред. д-ра екон. наук, проф. О.Б. Жихор. К. : УБС НБУ, 2014. 605 с.
2. Економічна безпека: підручник з грифом МОНУ / авт. кол. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. О.Б. Жихор, д-ра екон. наук, проф. О.І. Барановського. К. : УБС НБУ, 2015. 467 с. (з грифом МОНУ)
3. Жихор О.Б. Методичні підходи до оцінювання фінансової стійкості банківської системи / О.Б. Жихор, О.В. Більська, Д.О. Медведев, А.О. Попов / Формування ринкових відносин в Україні: збірник наукових праць. К.: Державний науководослідний інститут інформатизації та моделювання економіки. № 2(201). 2018. С. 32-36. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2018_2_7.
4. Агентство Fitch трохи покращило прогноз падіння світового ВВП у 2020 році. Економічна правда : веб-сайт. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2020/12/8/668930/> (дата звернення: 16.12.2020).
5. Александрова М.М., Маслова С.О. Гроші. Фінанси. Кредит : навчально-методичний посібник. 2-ге вид., переробл. і доп. Київ : ЦУЛ, 2002. 336 с. URL: <https://buklib.net/books/21868/> (дата звернення: 01.12.2020).
6. Алексєєв I.B., Колісник М.К. Гроші та кредит : навчальний посібник. Київ : Знання, 2009. 253 с. URL: <https://textbook.com.ua/finansi/1473453785> (дата звернення: 04.12.2020).
7. Базилевич В.Д. Фондовий ринок: підручник: у 2 кн. Кн. 1 / за ред. В.Д. Базилевича; Київ. над. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Знання, 2015. 621 с. URL: https://pidru4niki.com/73086/finansi/fondoviy_rinok (дата звернення: 17.12.2020).
8. Базілінська О.Я. Макроекономіка : навч. пос. 2-ге видання, випр. Київ : Центр учебової літератури, 2009. 442 с.
9. Банківське кредитування : навчальний посібник/ заред. д-реон. наук, проф. С.К. Реверчука. Київ : Атіка, 2008. 648 с. URL: https://pidru4niki.com/1584072045689/bankivska_sprava/bankivske_kredituvannya (дата звернення: 09.12.2020).
10. Барановський О.І. Сутність і різновиди фінансових криз. Фінанси України. 2009. № 5. С. 3–20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2009_5_2 (дата звернення: 16.11.2020).

11. Барановський О.І. Сутність і різновиди фінансових криз. Фінанси України. 2009. № 6. С. 3–13. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2009_6_2 (дата звернення: 16.11.2020).
12. Барановський О.І. Сутність і різновиди фінансових криз. Фінанси України. 2009. № 8. С. 19–32. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2009_8_3 (дата звернення: 16.11.2020).
13. Біла О.Г., Чуй І.Р. Фінанси : навчальний посібник. Львів : Магнолія, 2010. 389 с. (дата звернення: 04.12.2020).
14. Варцаба В.І., Заславська О.І. Сучасне банківництво: теорія і практика : навч. посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 364 с.
15. Вовчак О.Д. Страхова справа : підручник. Київ : Знання, 2011. 391 с. URL: https://pidru4niki.com/1584072020844/strahova_sprava/strahova_sprava (дата звернення: 16.12.2020)
16. Вовчак О.Д., Рушишин Н.М., Андрейків Т.Я. Кредит і банківська справа : підручник. Київ : Знання, 2008. 564 с. URL: https://pidru4niki.com/14350120/bankivska_sprava/kredit_i_bankivska_sprava (дата звернення: 08.12.2020).
17. Гевлич Л.Л., Гевлич І.Г. Перспективи суворенного дефолту в контексті наслідків сучасної фінансової кризи в Україні. Вісник Донецького національного університету. Серія В. Економіка і право. 2015. №1. С. 70–75.
18. Герасимович А.М., Алексеєнко М.Д., Парасій-Вергуненко І.М. Аналіз банківської діяльності : підручник. Київ : КНЕУ, 2004. 599 с. URL: <https://buklib.net/books/21926/> (дата звернення: 10.12.2020).
19. Глущенко С.В. Монетарна політика: теоретико-методологічні аспекти : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : НаУКМА, 2017. 64 с.
20. Говорушко Т.А. Страхові послуги : підручник. Київ : Центр учебової літератури, 2017. 376 с.
21. Говорушко Т.А., Ситник І.П. Функції і роль грошей у сучасній економіці. Формування ринкових відносин в Україні. 2012. № 9. С. 7-11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2012_9_4 (дата звернення: 06.12.2020).
22. Господарський кодекс України від 16 січ. 2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 12.12.2020).
23. Гроші та кредит : підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. Київ : КНЕУ, 2011. 589 с.
24. Гроші та кредит : підручник / заред. д.ен., проф. О.В. Дзюблока. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 892 с.
25. Демківський А.В. Гроші та кредит : навч. посіб. Київ : Дакор, 2005. 528 с.
26. Демчук Н.І., Довгаль О.В., Владика Ю.П. Банківські операції : навч. посіб. Дніпро: Пороги, 2017. 461 с.
27. Державний кредит : навч. посіб. / Лубкей Н.П., Ткачук Н.М., Горин В.П., Карапетян О.М. Тернопіль : ТНЕУ, 2012. 140 с.
28. Дзюблок О.В., Рудан В.Я. Управління ліквідністю банківської системи України : монографія. Тернопіль : Вектор, 2016. 290 с.
29. Долгошєя Н.О. Страхування в запитаннях та відповідях : навч. посіб. Київ : Центр учебової літератури, 2010. 318 с. URL: https://pidru4niki.com/15780506/strahova_sprava/strahuvannya_v_zapitannya_ta_vidpovidyah (дата звернення: 15.12.2020).
30. Дудченко В.Ю. Етапи формування та сучасні проблеми розвитку банківської системи України. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. 2014. Вип. 40. С. 99–108. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pprbsu_2014_40_13 (датазвернення: 14.12.2020).
31. Економіка України після кризи: орієнтири стратегічних реформ : аналіт. доп. / Жаліло Я.А. та ін. Київ : НІСД, 2010. 47 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2010-12/1216_1_dop.pdf (дата звернення: 18.11.2020)

11. ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- 1.** www.zakon.rada.gov.ua – офіційний портал Верховної Ради України.
- 2.** www.ukrstat.gov.ua – офіційний сайт Державного комітету статистики України.
- 3.** www.me.gov.ua – офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.
- 4.** www.mof.gov.ua – офіційний сайт Міністерства фінансів України.
- 5.** www.nbuu.gov.ua – офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського.
- 6.** www.ukrmandry.com.ua – мандруємо Україною.
- 7.** www.ua.igotoworld.com – Туристичний портал та Путівник по Україні.
- 8.** www.prohotelia.com – портал для професіоналів готельно-ресторанного бізнесу.
- 9.** www.hotels24.ua – сайт про готелі України та світу.
- 10.** www.ukraine-is.com – сайт про подорожі України.
- 11.** www.restorator.ua – журнал «Ресторатор».
- 12.** www.ua-region.com.ua – актуальні бази даних по підприємствах України.
- 13.** www.resto.kharkov.ua – новини ресторанів Харкова
- 14.** <http://expo.org.ua> – Виставкова федерація України
- 15.** <http://www.expoplaza.kiev.ua> – Виставковий центр «КиївЕкспоПлаза»

12. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ДЕННОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХ ПОДОВЖЕННЯ ДІЇ ОБСТАВИН НЕПОБОРНОЇ СИЛІ

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття та із застосуванням різноманітних дистанційних технологій всі практичні заняття.